

SLOVENSKI NAROD

Izhaja več dan popoldne, izjemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit à Din 2—, do 100 vrst 250 Din, večji inserati petit vrsta 4— Din. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. «Slovenski Narod» velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Upravnštvo: Knaflova ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Vse kaže, da dobimo neutralno vlado

Režimovci so se ustrašili posledic obnove krvavega režima — Položaj se razvija tako, da bo najbrž sestavljena neutralna vlada — Avdijenca dr. Marinkovića generala Hadžića in poslanika Balugdžića

Beograd, 10. julija. Tudi današnji dan v razpletu krize ni prinesel odločitve. Kralj se je včeraj in danes dopoldne mudil v svoji vili na Dedinju, od koder se je vrnil še danes dopoldne ob 11.

Kdo bo sestavil neutralno vlado

V ospredju vseh kombinacij stoji že vedno kombinacija z neutralno vlado, ki bi naj izvedla do prihodnje pomladni nove volitve. Tej kombinaciji se pripisuje vedno večja verjetnost. Danes je dospel v Beograd naš berlinski poslanik Balugdžić, ki se ga je že ponovno imenoval v zvezi s sestavo neutralne vlade. Po informacijah poučenih krogov se klub temu, da zunaj ni vidnih dogodkov, intenzivno del na sondiranju terena za neutralno vlado ter išče predvsem osebo za ministrskega predsednika. V prvi vrsti se računa na to, da bi sestavil vlado vojvoda Stepan Stepanović. Če bi on to nalogu odklonil, kar bi bilo glede na njegovo visoko starost razumljivo, pride v poštev berlinski poslanik Balugdžić. Govori pa se tudi o tem, da bi se poverila sestava neutralne vlade sedanjemu vojnemu ministru generalu Stevi Hadžiću.

Režimovci se že prepričajo

V dosedanjih vladnih skupinah povzroča ta preokret v razvoju politične situacije vedno večje razburjenje. Eni kakor drugi so v strahu, da izgube oblast in s tem tudi moč, napeli vse sile, da preprečijo tako rešitev sedanje vladne krize. Intrige proti KDK niso uspele. Zato so i radikalni i demokrati spremeni svojo dosedjanje taktiko in iščejo vsak zase stikov s KDK. Demokrati se izgovarjajo na radikale, češ, da se hočejo za njihovim hrbotom pobotati s KDK ter stopiti z njimi v koalicijo, radikalni pa očitajo ravno isto demokratom. V demokratskem klubu in v vladnem predsedstvu se vrše neprestano konference in posvetovanja.

Dr. Marinković v avdijenci

Zunanji minister v ostavki dr. Marinković je bil danes dopoldne na Dedinju sprejet v avdijenci. Novinarjem je odklonil vsako izjavno. Sodi pa se, da je ta avdijenca v neposredni zvezi z razpletom krize, ker se je kralj takoj nato vrnil v Beograd. Vendar pa za danes še ni pričakovali odločitve.

Stepan Radić molči

Beograjski tisk, v kolikor je v službi hegemonistov, vodi še vedno ljuto kampanjo proti KDK in Svetozarju Pribičeviću. V kolikor se je moglo doznati, hčajo hegemonisti z napadi izvzeti Stepana Radića, da bi podal v Zagrebu kako izjava, ki bi jo mogli potem izkoristiti proti KDK ter ji podtakniti prevratne namene. Na to intrigo stavljajo hegemonisti sedaj vse nade. Na njihovo največjo žalost pa Stepan Radić molči..

Po meniju poučenih krogov bo krije rešena še koncem tega tedna. Odločitev bo padla bržko jutri ali pojutrišnjem. Komu bo poverjen mandat za sestavo vlade, pa trenutno ni še niz komur znano.

Obnovitev hegemonističnega režima izključena

Beograd, 10. julija. Situacija se nadalje razvija v pravcu neutralne vlade, ki bi odgodila in pozneje razpustila Narodno skupščino. Naravno je, da se proti tej kombinaciji pojavijo intrige obeh, ki so doslej držali oblast v svojih rokah. Iz pisave njihovega tiska pa se jasno vidi, da so na umiku.

Danes lahko rečemo že z veliko sigurnostjo, da je izključen povratak stare vladne koalicije, četudi bi bile v vladu izmenjane vse osebe. Pri merodajnih krogih je po velikih naporih vendarle prevladovalo mišljenje, da se mora iskati izhoda iz situacije brez pogreno v sporazumu s KDK, kakor tudi so njeni po-

goji na videz težki za one, ki jim tako rešitev ne gre v račun. Zahteva, da se Narodna skupščina ne sme več sestati ter da se morajo razpisati nove volitve pod neutralno vlado, znači za ljudi, ki so doslej imeli v rokah oblast, katastrofo. Zato si tako uporno prizadevajo, da tako rešitev krize preprečijo. Poleg te zahteve pa je važen tudi drugi pogoj KDK, to je, da morajo biti volitve polnoma svobodne.

Okrvavljeni skupščina se ne sme več sestati

Kolikor se izve v merodajnih krogih še ni končno razčlenjeno vprašanje, ali se more Narodna skupščina razpustiti tako, da bi ne imela niti ene seje več. Izgleda, da se čaka na važne informacije iz inozemstva ter da bo še nato podla končna odločitev. V merodajnih krogih namreč mislijo, da bi se mogel nujti kompromis s KDK in da bi dopustila vsaj še eno sejo Narodne skupščine. V vrstah KDK pa izključujejo vsako možnost takega kompromisa.

Resen opomin Slovencem

Poslanec dr. Shvegel svari Slovence, naj ne drvé za klerikalizmom, ki jih tira v pogubo. — Slovencem se utegne maščevati, da so pod klerikalno krivo palico prekinili idejne zveze s Hrvati

Zagreb, 10. julija. »Jutrnji list« objavlja izjavno posl. dr. Ivana Shvegla, ki naglaša, da ne bo nikdar pozabil triufalno potovanja St. Radića skozi Srem, Slavonijo in Hrvatsko, ko se je v nedeljo vrnil v Zagreb.

Dolgo sem bival zunaj v svetu, pravi posl. dr. Shvegel, in bil priča raznim zgodovinskim dogodkom, toda nobeden ni napravil na me tako globokega vtisa, kakor manifestacija odlične slovenske duše Hrvatske. Sedaj odpotujem za en dan na Bled, kjer že mesece nisem bil, da poskrbam, da bo v moji hiši vse pripravljeno za sprejem St. Radića v slučaju, da bi se odzval mojem vabilu in preživel dobro odihka pod mojo streho. Med vožnjo po Sloveniji mi bo zelo mučna zavest, da so nekateri Slovenci prekinili idejne zveze s Hrvati, ki so jim najbližji po prirodi in zgodovini. Daj Bog, da bi se to nekoč ne maščevalo nad malim slov. narodom, ako bodo v bodoče zunanji neprijatejki zopet napadli slovenske meje, ki so jih v preteklo-

sti tako pogosto branili hrvatski vojaki. Nato pojdem v svoj volilni okraj v Gorski Kotar, da poročam volilcem o političnem položaju.

Na vprašanje, kako si predstavlja nadaljni razvoj, je posl. dr. Shvegel izjavil: — Bodočnost je zavita v temo. Nihče ne ve ničesar gotovega razen Boga, ki pa tegata ne pove. V najboljšem slučaju moremo samo napovedovati, toda v take podrobnosti se nočem spuščati. Mogel bi pri tem prehiteti izjavite voditeljev s kako opazkom, za katero pa nisem pooblaščen. Naša dolžnost je delati, kakor nam nalagajo naši volilci in naša vest. V tem primeru se mi zdi bodočnost vedno lepa in naj prinaša karkoli. Postransko je, če nastopi takoj materijelnih uspehov. Kdor se bori za pravico in ktor zastopa pravico, zmaguje, čeprav bi podlegel. Ni sile na svetu, ki bi mogla preprečiti pot pravice in resnice, najmanj pa politični umori, kakršne smo sedaj doživeli.

Protogerov žrtev italijanskih intrig

Ker ni hotel paktirati z Mussolinijem, je moralna njegova glava pasti. — Vesti o bolgarski ponudbi prijateljskega pakta pod pogojem avtonomije Makedonije

Beograd, 10. julija. V »Politiki« objavlja Kosta Todorov Štanek, v katerem piše, da je v zadnjem času general Protogerov igral v komiteju makedonstvujočih samo dekorativno vlogo. List objavlja tudi brijozavke iz Sofije, po kateri je Panča Majhajlov, tajnik tega komiteja, izjavil, da je Protogerov padel kot žrtev italijanskega imperializma. Povodom njegovega zadnjega potovanja v Rim je Mussolini ponudil Protogerovu, da bi podpiral makedonski komite v akciji za avtonomijo Makedonije in da bi Italija skušala pri Društву narodov izposlovati avtonomijo Makedonije. Protogerov pa je odbil Mussolinijev ponudbo in je zato padel, ker so se v Rimu prepričali, da se ž njim na tej podlagi ne more delati. Nezanec, ki je bi skupno s Protogerovim ubit, je identificiran kot Atanas Cocev, pri katerem so našli revolver grškega sistema, nekoliko grškega tobaka in steklenico grškega konjaka. Pogreb umorjenega Protogerova in njegova tovarša bo danes 10. t. m. V Bolgariji se splošno smatra, da z umorom Protogerova ne bo nastal mir med člani glavnega odbora notranje makedonske revolucionarne organizacije in da se bodo obračunavanja nadaljevala.

London, 10. julija. »Daily Telegraph« vzdržuje kljub demantom svoje vest od 5. t. m., da je bolgarska vlada ponudila v Beogradu sklenitev prijateljskega pakta in da je za protikoncezijo zahtevala avto-

nomijo Makedonije. V Beogradu pa niso hoteli na to zahtevo pristati, ker bi koncesija, priznana Makedoniji, dala povod Hrvatom, da bi zahtevali zase enake pravice. V Bolgariji so uvideli sedaj, da dela francoska diplomacija za bolgarsko-jugoslovanski paket samo zato, da bi onemogočila italijansko-turski dogovor. »Daily Telegraph« pravi, da je prišel bog med Francijo in Italijo za premoto na Balkanu sedaj na novo podlago, ker je bolgarska vlada opustila načrt o avtonomiji Makedonije, ker se je prepričala, da bi komite makedonstvujočih nanj nikdar ne pristal.

Nezadovoljni bosanski radikali

Sarajevo, 10. julija. Tukajšnji radikali, ki se zbirajo okoli dr. Milana Srščika in odobravajo njegovo politiko, so poslali glavnemu odboru radikalne stranke v Beogradu izjavno, da ne priznavajo dosednjega ministra agrarne reforme Vlada Andrića kot zastopnika bosanskih radikalov, ker so mu izrazili nezaupanje ter zahtevalo, naj v glavnem odboru zastopa bosanske radikale v vseh vprašanjih same dr. Srščić. Ti radikalni pravijo, da v sedanji težki krizi, ki ni običajna vladna kriza, temveč kriza države, zahtevajo, da dosednjem minister agrarne reforme Andrić pod nobenim pogojem ne pride več v nobeno kombinacijo, ker ne zastopa interesov radikalov in kmetiškega naroda v Bosni in Hercegovini ter posluša v vsem dr. Spaha.

Iz pestre policijske kronike

Ljubezniv sin in nečak. — Premetena goljutija dveh zidarjev. — Pretepi zaradi stanovanjskih odpovedi. Zabavna gostilniška zgodba. — Dve kolesarski nesreči.

L. Maria, posestnica in trgovka na Tržaški cesti, je prijavila policiji, da je njen nečak Leon, brezposelni tiskar, v nedelje popoldne razbil vrata njenih sobe in vломil v zakljenjeno omaro, iz katere je ukradel ženski jopič, vreden 150 Din. Razen tega je razbil šipo na zidu viseče slike in je njej sami pri tem, ko mu je zabranila razbijanje, grozil z ostrim kosom železa. Nečak Leon je zelo nasilne narave in brez vsakega srčnega čuta, kar je dokazal v nedeljo popoldne, ko je brez vsakega povoda sumil svojo lastno mater z nogo v obraz in ji pri tem občutno poškodoval umetno zobje. Vrhnu tega je včeraj popoldne ukrajal svoji materi iz odprtne omare denarnico z 20 do 30 Din. Zdaj ga bo potišlo sodišče, kaj je prav in kaj ne.

Branjevka Marija Mikuševa, stanujoča v Razpotni ulici, je naznala stražniku, da je bila v soboto zvečer v neki gostilni v Trnovskem pristanišču poštepo teperja. Ko je prišla zvečer okrog 20. ure v imenovanje gostilni v družbi svoje hčerke, da bi poiskala hčerkinega zaročenca, jo je brez vroča napadla gostilničarka in jo po kratkem ruvanju pahlila pod mizo in obrala z nogo. Obenem jo je zmerjala z raznimi surovimi pričmi. Staričeva zanika, da bi jo pahlila pod mizo in jo brcala, še manje pa, da bi jo bila zmerjala. Pravi, da jo je le na prav lep način potisnila skozi vrata, ker hčerinega zaročenca ni bilo v lokaluu.

Branjevka Marija Mikuševa, stanujoča v Razpotni ulici, je naznala stražniku, da je bila v soboto zvečer v neki gostilni v Trnovskem pristanišču poštepo teperja. Ko je prišla zvečer okrog 20. ure v imenovanje gostilni v družbi svoje hčerke, da bi poiskala hčerkinega zaročenca, jo je brez vroča napadla gostilničarka in jo po kratkem ruvanju pahlila pod mizo in obrala z nogo. Obenem jo je zmerjala z raznimi surovimi pričmi. Staričeva zanika, da bi jo pahlila pod mizo in jo brcala, še manje pa, da bi jo bila zmerjala. Pravi, da jo je le na prav lep način potisnila skozi vrata, ker hčerinega zaročenca ni bilo v lokaluu.

Včeraj popoldne sta se pokazala napram svojim stanovskim tovarisci em iz južnih krajev države dva mlada zidarja France Zupan, doma nekje od Domžal in nievog palača, 24letni Jernej Armič, rodom nekje bližnji Župan. Dne 5. tm. sta obiskala omenjeno zidarstvo, znana jima delavca Jakoba Miočića in Nikolo Miletiča, stanujoča v novi hiši v Vodmatski ulici in ju nagovorila, da sta odšla takoj z njima na akordno delo na novo stavbo Antona Simčiča, stojec na Poti na Rakovo jelo. Objubila sta jima po 4 Din na uro. Miočić in Miletič sta res takoj pričela delati in sta delala do nedelje popoldne. Delala sta vsak po 44 ur. Isto dan je prosil Zupana lastnika stavbe, naj jim izplača zasluzek, kar je tudi storil in izplačal čes, da nimra drobita in da bo plačal naslednji dan. Se isti dan sta po Zupan in Armič pobrale svoje orodje in neznamo kam izginila v temen denarjem vred. Uboga delavca sta odškodovana vsak za 176 Din.

V Šiški stanuje v hiši posestnika Rožanca družina Kovač, kateri je hišni lastnik pred kratkim odpovedal stanovanje. To pa je rodilo za Rožancovo ženo Elizabeto in za Kovačevoga sina Slavkota, krojaškega pomočnika, nerodne posledice, ki jih bo končnojavno uveljavil v sklep o razščetih.

SILNA VROČINA V AMERIKI

Newark, 10. julija. Vročinski val, ki se je pojavil v vzhodni in južni Ameriki, je začel se v celo vrsto smrtnih žrtev. V Chicagu je umrl na solnicarici 50 oseb, v Newyorku pa 30. Ulice so podnevi skoraj izumrle, kajti vse se skriva v kleteh in zasenčenih stanovanjih. Kdor le more, hiti v vodo. Posledica tega so tudi številne nesreči pri kopanju. V Newyorku je samo tekmo zadnjih dveh dni utrnilo 124 ljudi.

GIOLITTI UMIR

Milano, 10. julija. Bivši ministrski predsednik Giolitti je na smrtni posteli. Po mninju zdravnikov je njegovo stanje brezupino in je vsak čas pričakovati katastrofe.

Romunija ostane zvesta

Bukarešta, 10. julija. Poluradni organ »Independence Române« objavlja članek o orientacijski romunske zunanje politike. List izjavlja, da se ne more govoriti o kaki izpremembri romunske zunanje politike, o kateri se je v zadnjem času mnogo govorilo. Odnosili Romunije do inozemstva bodo ostali neizpremenjeni. Romunska zunanja politika bo slej, ko prej vzdrževala zvesto prijateljstva s Francijo in načrti, da se odnosajo z državama Male antante. Romunija bo se nadalje delovala za obranitev miru in se bo udeleževala dela za obnovno Evropo. To so kardinalne točke romunske zunanje politike, ki se ne bodo izpremenile.

Borzna poročila

LJUBLJANSKA BORZA. Devize: Amsterdam 0—22.912, Berlin 0—13.58, Bruselj 0—7.934, Budimpešta 0—9.9163, Curih 1094.1—1097.1 (1095.6), Dunaj 8.0014—8.00314 (8.0164), London 276.55—277.35 (276.35), Newyork 56.76 do 56.96 (56.86), Pariz 0—223.02, Praga 168.1—168.9 (168.5), Milan 297.25—299.25 (298.25).

Efekti: Celjska 158 den., Ljubljanska Kreditna 128 den., Kreditni zavod 170—175, Večve 105 den., Ruše 265—285, Stavbn 56 den., Šešir 105 den.</p

Delirii vodstva SLS

Iz strahu pred pristaši SLS, ki obsojajo okrvavljeni režim dr. Korošca, je začel »Slovenec« besno gonjo, ki naj odvrne pozornost volilcev od krvavih maledic.

Klerikalci so započeli podvijano gonjo proti naprednemu tisku. Radi bi preprečili, da bi verno slovensko ljudstvo ne zvedelo prave resnice o sodelovanju dr. Korošca v krvavem hegemonističnem režimu, ki je privedel do prevljanja krví v Narodni skupščini in pod katerim se je na odgovornost in po odredbah dr. Korošca prevlala kri tudi po beograjskih in zagrebskih ulicah. Razen Pavla Badića in dr. Basarika, ki sta padla v Narodni skupščini od morilskih roke prijatelja in zaveznika klerikalcev, so pokopali v Zagrebu tudi žrtve dr. Koroščevih žandarjev, tri mlade ljudi, ki so demonstrirali proti zlodčinu v Narodni skupščini, nad katerim se zgraža ves kulturni svet.

Nad klerikalci, ki so podpirali režim, pod katerim je tekla kri nedolžnih žrtv in nad policijskimi metodami notranjega ministra dr. Korošca je zavladalo povsem umnevno silno ogorčenje zlasti na Hrvatskem, kjer dr. Korošča že ne imenujejo več drugače kakor prvega jugoslovenskega kardinala, ki si je s političkimi pendrelom in ne z božjim blagovestom priboril rdeči talar.

»Slovenec« objavlja celo nekako odsodbo oblastnega odbora. Javnosti pa je dobro znano, da ni bila izrečena odsoda nad »Jutrom« in drugimi naprednimi listi, pač pa je bila izrečena nad režimom, pod katerim je postal močno prevljanje krví narodnih poslancev v Narodni skupščini in nacionalnih manifestantov v Beogradu in Zagrebu. Odsoba nad vladno, v kateri je sedel dr. Korošec kot minister policeje, je bila izrečena že s tem, ko je bila prisiljena v odstopu. Končno odsodo bo izrekel še narod pri prihodnjih volitvah v Narodno skupščino.

Gonja proti naprednemu tisku, ki so jo začeli klerikalci, ni nič drugega kakor znak bojazni pred to odsodo, ker bi radi, da bi ljudje ne zvedeli resnice in da bi pozabili, kako se je pod klerikadiklom režim prevlala nedolžna kri. Boje se izpravljajo veste, ker jih peče, čeprav zelo kosmati. Kako se klerikalci dobro zavedajo svoje krivide, je bilo že najboljši dokaz dejstva, da so skušali zagovarjati delo svojega tovarša in prijatelja Puniše Račića, češ da je bil prisiljen braniti svojo razščerjanje.

Polarna tragedija se bliža koncu

Rešen ostane najbrž samo šarlatan Nobile. — Ruski ledolomlec »Krasin« je močno poškodovan in se mora vrniti. — 21. t. m. bo iskanje nesrečnih Nobilovih žrtv ustavljen.

Osto, 10. julija. Vse kaže, da bo general Nobile postal edini rešenec polarne tragedije. Dasi je bilo upati, da se bo po nadčloveških naporih in po tolikih žrtvah posrečilo rešiti vsaj oni deli Nobilove posadke, ki jo je Nobile tako strahopetno prepustil tragični usodi, so se razmreži zadnje dni tako poslabšale, da so izgubili vso upanje. Ledena gora, na kateri je utaborjena Viglierijeva skupina, se vedno bolj taja, tako da je vsak pristanek z letal nemogoč. Edina možnost je obstojala še v tem, da prodre ruski ledolomlec »Krasin« do taborišča in vzame ponesrečence na krov. »Krasin« je bil že zelo bližu. Včeraj pa so se nakopičile okrog njega tako velikanske ledene gore, da so skoraj popolno zadrobile prednji del parnika, ki je postal vsled tega nesposoben za nadaljnjo pridiranje in se mora vrniti v Kingsbay. S tem je padla zadnja nadra na rešitev.

Cetudi je Viglierijeva skupina dobro prekrbljena z živili, ne more več vzdržati. Moštvo je tako oslabilo, da ne more spremeti niti hrane, ki so jo iz letih metalov v taborišču. Zadnja dva dni je utihnil tudi radio-aparat, iz česar sklepajo, da je tudi

radiotelegrafist tako onemogel, da ne more več opravljati aparata. Letalec Lundberg pripoveduje, da je bilo moštvo že takrat, ko je drugi pristal v taborišču, tako oslabljeno, da mu ni mogel nične več pomagati pri razkopaljanju ledu, da je pripravil teren za start. Po še nepotrihovih vescih je nadstrojnik Ceccioni umrl, tako da sedaj v taborišču ni več nikogar, ki bi opravljal tehnična dela.

O Malmgreenovi skupini, ki se je napolnila preč proti Severnemu rtu, še vedno ni duha ne slaha. Vsa dosedanja poizvedovanja so ostala brezuspodna. Malmgreenova skupina pa je imela živil samo za osem dni, tako da jo je bržkone doletela že davno strašna smrt v polarnem ledu. Prav tako tudi o Amundsenu ni nobenega sleda.

Poveljniški vseh parnikov, ki sodelujejo pri reševalni akciji ponesrečene Nobilove ekspedicije, so imeli včeraj konferenco, na kateri so sklenili, da bodo še do 21. t. m. nadaljevali poizvedovanja za pogrešanimi ter skupalski rešiti ostanki Nobilovih skupine. Če do takrat o pogrešancih ne bo nobenega sledu, bodo nadaljnja poizvedovanja ustavljeni.

Električna cestna železnica ali avtobusi?

Kaj pravi o avtobusnem prometu prof. dr. Vidmar. — Avtobusni promet po mestu in okolici se ne bo obnesel. — Okoli ca mesta mora dobiti tramvaj.

V naši javnosti se že nekaj časa obravnavata vprašanja uvedbe modernega avtobusnega prometa v Ljubljani in okolici. Pri tem so mnogi zelo deljena. V glavnem pa obstajata dve skupini, prva je zato da se razširi omrežje že obstoječe mestne cestne železnice po mestu in okolici, druga pa, da se uvede avtobusni promet.

Našemu poročevalcu je podal univerzitetni profesor dr. Milan Vidmar, ki je priznan strokovnjak v elektrotehniki, sledečo izjava gede gorenjega vprašanja:

— Prepričam sem, da avtobusni promet več vsebuje obseg za Ljubljano ne pride v dovoš. Izplačal bi se le na progah, kjer nastane začasna potreba prometa, kakor v kopalni sezoni na Ježico ali na pokopališču ali ob tekmah na sportne prostore itd. Prvo vprašanje, ki se ga mora pri tem upoštevati je vprašanje prometnih stroškov. Vzemimo na pr. praga na Vič in v Šiško iz Ljubljane (Selenburgove ulice). Za avtobusni promet in za cestno železnico je potrebno v tem primeru neka centralna uprava in osobje. Za avtobusni promet so pa potrebeni izučeni mehaniki-šoferji, dočim za tramvaj tega ni treba.

Nadalje pravijo nekateri, da so za uvedbo cestne železnice potrebne velike vseote denarja, avtobusi bi pa bili cenejši. V Šiško in Vič bi napeljavila cestne železnice stala okoli 15 milijonov Din (za 10 voz); za isto število avtobusov bi bilo pa potrebno samo 3 milijone Din. Pri tem moramo pa pomisliti, da se bo avtobusni voz izrabil v 5 letih in ga bo treba odpisati, dočim je življenska doba voza cestne železnice 5 krat dalj-

ljihon. Pri obrestovanju te vseote se da zasluži zopet 1 milijon dinarjev.

Vse to velja s stališči akcijske družbe, ki bi hotela uvesti avtobuse ali cestno železnico. Če še upoštevamo, da ima mesto svoje elektrarne, nima nič od tega, če avtobusi rabijo bencin. Od uporabe električnega toka pa ima občinska blagajna stalne dohode. Na to mestni gospodje veliko premalo mislijo. Tudi takse, mestne in državne, na karte vržejo lepe dohode. Nekateri podarjujo mobilnost avtobusa. Ta je samo v škodo razvoju mesta. Tražnice cestne železnice, ki so trdne in se ne dajo kar čez neč prestaviti, povečajo vrednost zemljišča, kjer tečejo. Kaj pa smrad v prah, ki ga delajo avtobusi?

Moj predlog je, da se zgradi cestna železnica na progah, ki imajo veliko frekvenco (Vič, Šiška). Na progah, ki pa še niso sigurne, naj se uvede avtobus, ki bo sondiral teren za bodočnost. Kakor hitro bo tudi na teh progah frekvence dovolj velika, naj se tu zgradi cestna železnica. V inozemstvu pride v pošten avtobus, to pa zato, ker je bencin poceni. Pri nas je bencin drag,

zaradi visoke carine. Inž. Giese iz Charlottenburga je izračunal, da je avtobusni promet v Berlinu za 60% dražji nego promet z električno cestno železnico. V Zagrebu so že odstranili avtobusni promet; tudi v Mariboru bo pršel knalu v težko. V Beogradu se je obdržal, ker imajo popolnoma negadostno elektrarno. Na Dunaju vozijo avtobusi le tam, kamor cestna železnica ne more prodreti (sredina mesta).

To je torej moje mnenje k temu vprašanju. Prometno sredstvo mora biti cestno. Vožnja ne sme presegati 2 Din; te ceste pa avtobusi trajno ne bodo mogli voziti. Promet s cestno železnico je torej izdatno cenejši in bolj higieničen. Za konservativne Ljubljanečane bo cestna železnica tudi bolj vzpodbudna. Tudi kontrola bencina in pnevmatike je pri avtobusnem prometu težka, dočim se uporaba električnega toka lahko natrancno kontrollira. V slučaju vojne ne bomo dobili bencina iz inozemstva in ves promet bo ustavljen. Za električen tok imamo pa svoj premog. Stroški reperatur so pa pri avtobusu in cestni železnici iste.

Kramljanje v pasjih dneh

Zasavje se je preselilo navzgor in navzdol. — Eni zobljejo česnje, drugi se kopljajo in solnicijo. — Iz Save rešena dijakinja.

Litija, 10. julija.

Ves svet živi v znamenju pasjih dni in kislih kumaric — naša Zasavje pa se je celo umaknilo iz vročih zemeljskih tal in se je preselilo: navzgor in navzdol. Navzgor na česnje, ki so letos bogato obrodile, posebno se ponosa z njimi vsa kresniška okolica. Le popelji se tiakaj, pa bo težko srečal koga med potjo, zato pa glej kvíšku, kjer boš opazoval živahne plezale in ljubke plezačice, ki zobljejo sladke česnje ali jih pa nabirajo v posebne koške, ki so s kavljini prijeti na veje.

Ampak se ne smeš predolgo ustavljati po česnjam, da se ti ne zgodi kot onemu ljubljanskemu škrigu, ki je pred dnevi stal pod drevesom, na katerem je kar mrgolejo fletkani hkebrčkov - ljubljanskih letoviščarjev. Kdo ve, kam se je zagledal resni možiček. Pa za česnjev sad že ni menda dosti maral, gotovo pa mu je dišal bolj prepovedan sad — lepe nožice navihanih tičic, ki so ta čas živahnega čebljale po vejah.

«Vse dobro pride od zgoraj» si je mislil star gospod in neprstano je bujil z glavo navzgor; dokler se ni pripetila huda nreča. Mladi navihanki je ta čas nekaj — no, saj veste, kaj hočemo reči — in se je še leta ustavilo na častiljivi pleš zamaknjene strica iz Ljubljane, da jo je ta med smehom in osramom popihal na prvi vlak.

Zatorej ne pozabi važnega natuka v dobi kislih kumaric in sladkih česnj: Ne storjaj pod drevesi in si ne želi prepovedanega sadu, da ne dobiš — košarice ... kar na glavo. Kaj drugega naj bi dobil radovedni potnik! Polno košaro česnjen.

Zasavje pa se je preselilo tudi navzdol v prijetne savske valove, kjer se hladi vse kar leže in gre, pa naj bo to na enem ali na dveh parih nog. Živalstvo in človek, krona stvarstva. Savski bregovi sličijo kakemu svetovnemu kopalšču: Lido ali pa Miami in koliko živiljenja je na plazi za topilnico. Živživ od junta do večera. Pa nizej ob toku je tudi vedno prijetno. Še v našem predmetu v vasi Savi pri Litiji, kjer je tako prijeten Berdajsov tolmen ni nikoli dolgočasno.

Solnčne praznike pa ima zdaj naša študentaria, ki si je postavila lastno mornarico, okrog 20 čolnov, »Seelenstränderkerjev« imenovanih in z njimi križari po litiskem predelu Save. In ko se kaka neroda zavali v vodo, pa je smeh zopet na kupe. Ozki čolnički »dušetopniki« zahtevajo izredne vaje in načasnega balanciranja, drugače

* * *

Obema mladeničema, ki sta izurjena in priznana sportnika se je posrečilo, da sta potapljalci deklico izvlekla iz nevarnih objemov zapeljive Save, ter sta jo odnesla na breg.

Ko je dekle prisla k sebi, je izpovedala, da je imela občutek, v katerem se med potapjanjem sploh ni več zavedala, da se nahaja pod vodo... Sploh ni več vedela, kje je... Kopalcem naj bo navedeni primer v resno svarilo, da v vodi ni nikoli dovolj previdnosti in da je vsaka pretirana koraja prej ali slej bridko izplazila. Možljemu nastopu nih junaka reševanju g. Rika Preissa in Frica Strossa pa naše priznanje.

Gđa. Olgačka Bizjakova je hčerka predilinskoga uradnika g. Luke Bizjaka, predilinskoga voditelja avtobusov, ki se je v prvem letu načrtovanih sploh ni več zavedala, da se nahaja pod vodo... Sploh ni več vedela, kje je... Kopalcem naj bo navedeni primer v resno svarilo, da v vodi ni nikoli dovolj previdnosti in da je vsaka pretirana koraja prej ali slej bridko izplazila. Možljemu nastopu nih junaka reševanju g. Rika Preissa in Frica Strossa pa naše priznanje.

Poslužujte se naše narodne mode in zahtevajte v vseh trgovinah nageljivo dečje blago!

cestni Gijuli, ki je bila omožena z Mehom Spahićem. Avdo je kmalu opazil, da žene ni v hiši in je takoj vedel, da je pobegnila, ker jo je pretepel. Sram ga je bilo, da bodo sosedje zvedeli, da pretepa ženo, a brez žene si ni mogel več misliti življenga. Odločil se je, da poliče pobegnila k svoji sestri Gijuli. Napatil se je tja oborožen s sekrimo. Pozval je ženo, naj se takoj vrne. Ker pa žena ni hotela o nasilju ničesar več slišati, je Avdo vlonil v hišo, da bi ženo odvedel domov s silo. V bran sta se mu postavila Gijula in njen mož Meto. Avdo, videč, da je naletel na odpor, je še bolj pobesnel in ranil svojo ženo, njeno sestro in moža v sekrimo. Žena mu je pa le ušla in zato je moral sam domov, kjer so ga poiskali orožnički in ga odveldli v zapor.

Kakor vsako leto, so se tudi letos vršile na dirkališču v Černomeru pri Zagrebu motociklistične dirke. Vsako leto se kdo od dirkačev ponesreči in tudi letošnje dirke niso bile brez nesreč. Včeraj se je na dirki težko ponesrečil motociklist Viktor Gorup, mehanik in znani sportnik. Dirki je prisostovala velika množica gledalcev, ki je opazovala in občudovala spretnost dirkačev. Med njimi je bil tudi Gorup, ki je na ovinku pri drugem kolu padel in dobil težke notranje in zunanje poškodbe. Padel je na obraz in si ga je popolnoma razbil. Odgriznil si je pri padcu tudi jezik in mu je kri curkoma tekla iz ust. Prisotni so mu takoj prihitali na pomoč in rešilni voz ga je odpeljal v bolničko. Niegovo stanje je težko in ni upanja, da bi okreval.

Iz Bačkega Gradišča poročajo, da so našli v soboto popoldne mrtvo Ilona Večernjak. Večernjakova je stanovala v svojem velikem stanovanju in je bila vdova. Mož ji je zapustil mnogo denarja in je živel kot zasebnica. Imela je pa ljubavno razmerje z nekim Joškom Joščičem. Nekega dne se ga je naveličala vedoča, da bo s svojim denarjem in svojo lepoto lahko dobila drugač. V soboto se prišel Joščič k nezvezni ljubici in jo prevarjal, naj ga zoperljivi. Ilona ga je tedaj potegnil samokres. Ljubimec je tedaj potegnil samokres in Ilona ustrelil ter pobegnil. Policija je za njim izdala tiralicu.

Beležnica

KOLEDAR.

Torek, 10. julija 1928: katoličani: Amanija; pravoslavni: 27. junija: Ljubljica, Samson.

DANAŠNJE PRIREDITVE.

Ljudski kino (Matca): Potopljena mornarica.

Kino Ideal: Florentinski gospač.

DEŽURNE LEKARNE.

Danes: Piccoli, Dunajska cesta in Bakarči, Sv. Jakoba trg.

Dečja!

Poslužujte se naše narodne mode in zahtevajte v vseh trgovinah nageljivo dečje blago!

Vozne olajšave za posetnike letovišč in zdravilišč

Posetniki kopališč, letovišč in drugih krajev na naši jadranski obali in njenih otokih, kakor tudi posetniki vseh zdravilišč imajo pri povratu polovično vožnjo. Če se pa muide v kopališčih od 1. maja do 31. oktobra, odnosno če v tem času potujejo, imajo pri povratku 50% odstotkov. Popust velja samo, če plača potnik pri odhodu normalno vozimo ne glede na razred in vrsto vlaka.

Poniki, ki žele potovati po značilni vožnji, morajo imeti pri povratku z Jadransko obalo ali z zdraviliš

Dnevne vesti.

Srez Kastav — izločen iz ljubljanske oblasti. Zadnji petek, 6. t. m., sta prešla srez in občina Kastav iz področja ljubljanske oblasti v področje primorsko - krajške oblasti. Izločitev iz ljubljanske oblasti in prevzem v primorsko - krajško oblast se je izvršil v prisotnosti velikega župana ljubljanske oblasti dr. Frana Bodopivec ter velikega župana primorsko - krajške oblasti Juraja Kučiča v Kastvu.

Razdelitev pošte po inspekcijskih okrajih. Pošta ljubljanskega direkcijskega okraja so na novo razdeljene v štiri inspekcijske okraje. V 1. okraju so pošte: Ljubljana 1, dajte vse pošte na Gorenjskem in na Notranjskem. V 2. okraju: vse pošte ob dolenskih železniških prugah ter vsi poštni uradi, ki so s temi železnicami ali poštnimi v pocestni zvezzi. V 3. okraju: Maribor 1 ter pošte na Spodnjem Štajerskem (Savinjske doline) in Koroskem. V 4. okraju: Maribor 2 in 3 dalje pošte, katerih pocestne zvezze izhajajo iz Maribora, pošte v Slovenskih goricah, v Prekmurju in Međimurju. Posamezni okraji so med direkcijske inspekcije razdeljeni takole: 1. okraj inspirira dr. A. Vagaja, 2. okraj: O. Suhač, 3. okraj: M. Matjašič, 4. okraj: dr. Joško Libar.

Praktični učiteljski izpit. Prosvetno ministrstvo dobiva dan za dnevno prošnje učiteljev in učiteljic osnovnih šol, ki prosijo, da bi smeli polagati praktične učiteljske izpiti. Ministrstvo je vsem prosilcem ustreljalo. Izpiti se bodo vršili v septembri.

Naša zračna proga se priključi mednarodni. Poročali smo že, da se je mudil te dni v Mariboru ravnatelj zrakoplovne družbe Tadije Sondermayer, ki se je posvetoval z merodajnimi krogom o podaljšanju zračne proge Zagreb - Beograd - Maribor. Na Teznu namerava zgraditi aerodrom, ki bi služil tudi začni progi Dunaj - Rim, da bi imela tam naša zračna proga mednarodno zvezo.

Prof. Gigon v Zagrebu. V nedeljo je prispel v Zagreb znani učenjak profesor Alfred Gigon. Prvi dan je posestil fizikalno - kemični zavod prof. Plotnikova na tehnični fakulteti zagrebške univerze. Odlični gost se je mudil ves dan v zavodu, ki ga je temeljito odredil. Najbolj se je zanimal za fotokemijsko medicino. Povod za poset Zagreba mu je dala knjiga prof. Plotnikova »Fotochemie für Mediziner«, ki je vzbudila med inozemskimi strokovnjaki splošno pozornost.

Turški trgovci in industrijski v naši državi. Naša trgovska agencija v Carigradu namerava organizirati ekskurzijo turških trgovcev in industrijalcev v Jugoslavijo. Namen ekskurzije bi bil seznaniti turške gospodarske kroge z onim delom naše trgovine, ki reflektira na turško tržišče. V pogostih prihaja v prvi vrsti trgovina s cementom, lesom, papirjem, omajlirano posodo, sladkorjem itd.

Druga največja zvezdarna v Evropi. Naša vlada je sklenila zgraditi zvezdarno, ki bo po velikosti druga največja, po notranji ureditvi pa po opremi z najmodernejšimi instrumenti pa ena najmodernejših zvezdarov sploh. Prvotno so hoteli zgraditi zvezdarno na Avali nad Beogradom, ko so pa preiskali okolico, so uvideli, da bi ta kraj ne bil pripravljen. Zato so se odločili za Fruško goro, ki je za zvezdarno zelo prikladna. Naša zvezdarna bo zgrajena na račun nemških reparacij. Vse instrumente in daljnogledne bo dobavila znanata tvrdka Zeiss v Jeni. Samo daljnogledi in instrumenti bodo stali nad 20 milijonov Din. Zeissova tvrdka že izdeluje naročene instrumente. Temeljni kamen velike zvezdarne bo položen najbrž že letos.

Železniškim invalidom in vpojenecem. Društvo železniških vpojenecov je ponovno posebno posredovalo pri direkciji državne železnice v Zagrebu v zadevi še nenakanzenih nezgodnih rent in draginjskih doklad. Dobilo je zagotovo, da se nakazilo za mesec junij in julij v najkrajšem času izvrši. Tudi glede vpojenecov južne železnice je društvo v zadnjem času prejelo ugodbna obvestila, na podlagi katerih upa, da se vendar tudi to pereče vprašanje po dolgem neumornem delu in trudu uredi. Toliko v pojasmnilo prizadetim in zvestim članom kakor tudi tistim, ki društvu mečejo polena pod noge in ga v tem težkem boju ovirajo. Ne pomislijo pa, da škodujejo s tem sebi in skupnosti.

Skavtom v pozdrav. Včeraj so na vsesodaj zadoneli lov. rogov in v skavtskem taboru ob Savi pod Šmaro goro je mahoma vso ozivelo in mrgloko akor v gozdnom mravljišču. Podirali so šotorje in jambore, kuhalj zadnji ondotni začrtk, se poslovili od idiličnega obrežja pa strumno odkorakali proti slovenski prestolici. Vsak dan so imeli obiskovalcev, v nedeljo pa je prispolio v to skavtsko selo nešteto ljudi iz Ljubljane in iz bližnjih vasi. Vsem je tako ugaial red, ki je vladal v taboru. Naše vrle skavte so obiskali splitski izvidniki ter dva nemška skavta iz Hamburga. Taborjenje se bo nadaljevalo v Bohinju ob jezeru, kamor so se odpeljali mariborski in celjski skavti. Večina ljubljanskih skavkov je odrinila v Omišalj, manjša skupina se je odpeljala v Krško, kjer ostane do 14. dana, nakar bo tudi pohitela na lepo našo Adrijo. Vsem skupaj želimo srečno pot ter veliko razvedrila in užitka v prelepi naravi. Zdravo!

Društvo jug. akademikov v Ptiju. Društvo jug. akademikov v Ptiju sklicuje za četrtek, 12. julija t. l. ob 5. popoldne redni občni zbor v Narodnem domu. Na dnevnem redu so važne društvene zadeve. Udeležba obvezna. Vabljeni gg. starešine. — Odbor.

Sv. Kriz pri Litiji. Spomladji je bilo preveč dežja, zdaj ga pa celo pogrešamo. Jako prav bi nam prišel za polje in otavo. Košnja je bila lepa in smo spravili obilan senen pridelek pod streho. Trta v Moravški gori, Gobjeku in v Kamnem vrhu je lepa, ali jesen je še daleč. Obeta se tudi dobra sadna letina. Posušeno sadje je do-

bra hrana, iz tepk, ki se plačujejo jeseni mernik po 25 Din, naprešano velike sede okusnega mošta za dom in prodajo. Živi nas po večni gozd in živinoreja. V gozdu rasejelka, bukev in hrast. Les vozimo na Mirno, kamor je krajsa in lepša cesta kakor v Litijo. Vozniki služijo na dan po 100 Din ali kaj malega več. Ker kmetu primanjkuje denaria, opravi vse delo po večni z domačimi močmi in najemnikom slabu platu. Kosci so imeli po 15 do 20 Din na dan. Danes je trdo živiljenje, ni dela ne zaslužka, kar občuti posebno delavski človek.

450-letnica Višnje gore. Dne 5. avgusta praznuje starodavno mesto Višnja gora 450 letnico svojega obstoja. Ob tej priliki priredi gasilno društvo na starem gradu pod koščatim drevjem vrtno veselico s prosto zabavo ter najbolj pestrim sporedom: Šivali bosta dve društveni godbi na pihala. Veselica se vrši ob vsakem vremenu. Od 8. do pol 9. ure sprejem bratskih društev na kolodvoru, nato sprevod pred mestno hišo. Ob 10. uri slovenska sveta maša ob udeležbi vseh javnih korporacij. Po maši pozdravni nagovor vsem gostom in predavanje zgodovine mesta Višnje gore od njenega začetka do današnjega dne, nato se vrši skupno kosoš. Ob 14. pričetek veselice na starem gradu, kjer bo v lastni reziji preskrbljeno za dobro jedejo in pičajo. Pekli se bodo tudi janjiči na razširju. Prijetljivi prosti narave se vljudno vabijo, da se udeleže izleta na star grad, kjer je razgled po vsej Dolenski in kjer se vidijo zelo zanimivi ostanki razvalin izza turških časov, kjer se je odigrala krvava drama Rože Jelodovske. Zanimiv je tudi podzemski rok, ki pelje izpod starega gradu v višnjeških gorskih mestih, v katerem še danes kraljuje prikeljen polž. Stari grad se nahaja 480 m nad morjem. Za vse udeležence iz Slovenije je dovoljena polovična vožnja za 4. in 6. avgust. Vsakdo naj pri nakupu listka da žigosati vozni listek z mokro štampljko. K obilni udeležbi vabi odbor.

Smrtna kosa. Včeraj je premulin v Ljubljani klijucnčar in posestnik g. Franc Bremc. Pogreb simpatičnega in agilnega moža bo jutri ob 15. iz Cegnarjeve ulice št. 12. Blag mu spomin! Težko pripadeti rodbini naše iskreno sožalje!

Vreme. Zavladalo je tipično poletno vreme, ko se ne more pripraviti k dežju, dasi se skoro vsak dan nebo zvečer po oblači. V nekaterih krajinah imajo že občutno, ki se pozna zlasti na krompirju, fižoli in zelenjavji. Včeraj je bilo deloma oblačno samo v Ljubljani in v Skoplju, povsod drugod pa jasno. Najvišja temperatura so imeli včeraj v Splitu in sicer 33 stopinj. V Skoplju je bilo 32, v Dubrovniku 31, v Zagrebu 26, v Beogradu 26, v Sarajevu 25, v Ljubljani 24, v Mariboru 23 stopinj. Danes izjutri je kazal barometer v Ljubljani 767 mm, kar priča, da bo ostalo vreme lepo. Temperatura je znašala 16 stopinj. Glede vročine se torej pri nas še ne moremo pritoževati. Zlasti zvečer je tako hladno, da je zelo prijetno sedeti zunaj.

Sreča v nesreči. V nedeljo popoldne sta drveli z motociklom po lepi dolenski pokrajini dva znana ljubljanska nimiroda, ki imata tam doli na Dolenskem v zakupu lovišč. Blizu Stične se je pa drveči železni konj nenadoma splašil in junaška jahača sta odletela na njivo, kjer ju je sprejelo pšenično klasje. Bila sta baje v tako prijetrem razpoloženju, da se niti zavedela nista, kaj se je zgodilo. Šele ko sta začutila občutne bolečine, sta spoznala, da nista več na motociklu, marveč sredi njive. Motorno kolo se je nekoliko polomilo, jahača sta ostala k sreči nepoškodovana. Za puške pa baje še sedaj ne vesta, kje so, ali na njivih ali v gostilni.

Nesreča med vožnjo. V ljubljansko bolnico so danes pripeljali 15-letnega posestnikovega sina Jožeta Lipovca iz Šmarje, občina Stari trg pri Ložu. Včeraj popoldne, ko se je peljal z vozom po cesti, se mu je konj nenadoma splašil in skočil vstran ceste. Voz se je prevrnil in je Lipovec padel precej trdo na cesto, pri čemer se je občutno pretresel. Vendar je upati, da bo že v kratkem zapustil bolnico.

15. julij je pred durmlj. Rodoljubi! Pripravite se, da dostojno proslavimo 170 letnico rojstva prvega slovenskega pesnika Val. Vodnika, ki bode v nedeljo 15. julija na njegovem rojstnem domu v Zg. Šiški pri Kamniti mizi.

Iz Ljubljane

Iz Ljubljana se prazni. Po mestu se pozna, da je konec šolskega leta in da so odšli mnogi ljubljanci na počitnice. Pozna se to zlasti na promenadi in v Tivoliju, kjer je bilo doseg ob lepem vremenu zelo živahnog, zdaj pa je pravzaprav. V mestu so ostali pač samo oni, ki imajo nujne opravke ali pa premalo denarja, da bi šli na počitnice. Tem nadomestuje letovišče Ljubljana, Sava in Sora, kamor se hodijo mnogi popoldne kopat in solčnit. Karor vsa večja mesta, tako preživlja tudi Ljubljana zdaj dolgočasne pasje dnove.

Iz Pri javni borbi dela v Ljubljani je v času od 1. do 7. julija 1928 iskal delo 650 moških in 208 žensk, skupaj 858 brezposelnih. Prostih mest je bilo 173 moških in 6 ženskih, skupaj 179. Posredovanje se je izvršilo 98 moških in 8 ženskih, skupaj 106. Odpotovalo 70 moških in 7 žensk, skupaj 65 brezposlenih.

Delo HČe: moški: 2 manipulanta za lesno stroko, 1 gozdni čuvaj, 1 ekonom, 2 rudaria, 1 vrtnar, 1 kamnosek, 1 zlatarja, 4 kovači, 4 stavb. klijucnčarji, 1 klepar, 4 železolivarji, 8 železostrognarji, 21 stroj. klijucnčarjev, 2 stroj. risarja, 7 elektromontjerjev, 1 bandač, 22 mizarijev, 1 kolar, 5 sodarjev, 5 žagarjev, 3 usnjarjev, 4 sedlarjev, 1 jermenarjev, 1 skalec, 1 predilec, 1 tapetnik, 7 krojačev, 16 čevljarjev, 3 slamlkarji, 2 knjigoveza, 5 mestarjev 17 pekov, 1 kuhar, 2 inž. kemije, 1

laborant kemije, 5 zidarjev, 2 pleskarja in soboslikarja, 1 dimnikar, 4 tesarji 1 gradbeni delovodja, 1 stavb. tehnik, 1 tiskarski strojnik, 12 strojnikov, kurjačev, šoferjev, 8 pisar, slug, 23 trgov pomočnikov, 8 knjigovodji 2 fakturista, 1 korespondent, 2 trgov. skladničnika, 2 trgov. potnika, 1 trgov. poslovodja, 25 zaseb. uradnikov, 1 pisar, praktikant, 1 gledališki igralec, 1 godbenik, 1 bolniški strežnik, 1 kinoperateur, 37 hlapcev, 6 tovarniških delavcev, 36 navadnih delavcev, 1 milnar, 6 vajenje, ženske: 15 pisar, moči, 2 kontoristinji, 8 prodajalk, 5 natakarjev, 7 šivilij, 2 šivilji perila, 11 šivilij slamnikov, 1 šteparica, 1 črkoslikarica, 8 pletilk, 3 tkalke, 13 tovar. delavk, 42 dñinarjev, 58 kuharjev, služkinj, postrežnic, 5 vajenje. Delo je na razpolago: moškim: 2 pečarjev, 19 rudarjev, 1 klijucnčarju, 18 avtogen. varilcu, 1 kleparju, 1 kovaču, 5 kovinostrugarjem, 1 klijucnčarju, 3 str. risarjem, 5 mizarjem, 2 kolarji, 1 lesostrognarji, 1 žagarji, 3 strojniki, 1 vulkanizerji, 2 kožarji, 1 usnjari, 1 kovčekarjev in aktovke, 1 tapetniku, 3 čevljarjem, 1 dežnikarju, 12 tesarjem, 1 hlapcu, 10 stukaterjem, 1 vodoinshtalerju, 15 pleskarjem - črkoslikarjem, 3 kotlarjem, 14 minerjem, 15 navad. delavcem, 6 zidarjem, 2 zav. organiz., 1 slăščarju, 19 vajenjem; ženskam: 1 spulerici, 3 pletilkam novoglav, 2 kmečkama deklama, 2 služkinjam, 1 frizerki, 1 bolničarki, 2 prodajalkama sklaščic.

Iz proslavo godu sv. Cirila in Metoda je izročila C. M. družbi moška šentjakobsko - trnovska podružnica Din 180.- kateri je zbral »Državljek kroz na svojem sestanku v gostilni pri Mačku« na preveč sv. Cirila in Metoda. V isti namen je poslala moška podružnica v Slovenjgradcu Din 110.-. Vsem iskrena hvala

Iz Ljubljanske Glasbene Matice. Danes torek, 10. tm. se vrši dogovorjeni sestanek celokupnega pevskega zborov na 20. ur v pevski dvorani. Udeležba obvezna za vsakega! — Odbor.

Iz Ljudski kino (Matica) predvaja danes izvrstni film »Potopljena mornarica«, ki nam prikazuje v veličastnih slikah junaško borbbo dveh sovražnih velesil za slavo v zmago domovine. Ta film nam nudi zgodovinsko sliko ogromne pomorske bitke pri Skageraku in slednji potopitev nemške mornarice po sklenitvi miru. Izvrstni spredaj si vsakdo ogleda. Predstave ob 16.30.

Iz Pagite na otroke. Danes dopoldne so pripeljali v bolnico z rešilnim avtomobilom triletno Marijo Dolničar, hčerkovo voznika mestne električne železnice, stanovnega člena in Križevnični ulici. Deklica je iztaknila na precej visoki polici steklenco salmička, ki so ga Dolničarjevi rabili za odstranjevanje madežev z obleke. Kakor pa vsak radoveden otrok, tako je tudi malo Marija steklenco odmašila in pokusila pičajo. Toda kmalu se je razlegel po stanovanju njen obupni objekt, ki je privabil do stanovanja. In kot neposredna žrtev po alkoholu povzročenih družinskih razmer se je danes okrog 4. ure zjutraj z lizolom zastrupila v ogromni hiši Kolizeja na Gospodskem cesti delavcev žena Antonija Jazbinšek.

Iz Koleziju stanuje že dalj časa s svojo družino, obstoječo iz žene in štirih otrok, med katerimi je najstarejši hčerkjev jedva deset let, najmlajšemu otroku, sinčku, pa niti pet mesecov, delavec Ivan Jazbinšek. Ker Jazbinšek nima stalne službe, nego le od casa do casa najde poslanje pri težji ali oni trdki, je družina že delj časa živila v težkih materijalnih razmerah in bi bila moralna stradati, kakor se to godi marsikje, da njeni ženskih zavzetosti, nepravilnosti in nezgodnosti, ki jih je izvajala, so v svoji skromni zaslужeni vzdrževala družino. Delo je dobila pri tvrdki Hladi v Šiški, za katere je živila volnene jogice in drugo tako.

Zadnje mesece je postajalo živiljenje pri Jazbinških ob dnevu na dnevu neznenosti, ker je pričel Jazbinšek prihajati do domov v pisanem stanju in je neprestano grozil ženi in otrokom. Po pripovedovanju so sednili stranki je morala Jazbinško ženska, kadar je prišel mož domov pisan, prenočevati pri drugih strankah, opetovan po jenih moralna s pomesčenim dojenčkom prenočiti celo na stranišču, ker je bala za svoje in otrokovo živiljenje.

Jazbinšek je bil zadnje dni delno zapošlen pri tvrdki Slovenia-transport. Sinoči je prišel, kakor že običajno, precej nadelan

okrog pol 9. ure zvečer domov. Toda ni odšel takoj v svoje stanovanje, ki se nahaja v zgornjem nadstropju Kolizeja, marveč je ostal na dvorišču pred hišo, kjer se je delj časa preprial s strankami iz

Edgar Wallace:

TRIJE PRAVIČNIKI

ROMAN

»Vse je v redu, Miss . . .«, je začel.
»Glejte, da izgignite!« je mrzlo zapovedala Mirabela.

»Moram govoriti z vami, zelo važno je . . .«

Beng!

Mirabela je sprožila; merila je na stari topol, malo nad njegovo glavo. Možak se je sklonil in zbežal. Ko je imel vrata za seboj, se je za sejo spustil na tla, kjer so že čakali njegovi ljudje; razločno je čula mrmranje glasov, zakaj zrak je bil zelo miren. Tudi sponihanje stroja tovornega avtomobila se je dobro slišalo, kakor da bi bil čisto v bližini.

Tedajci se je izza seči previdno pričakala glava.

»Ali bi lahko pet minut govoril z vami?« je glasno vprašal vodja tolpe.

Bil je čokat možak temne polti z obliženim na obrazu; docela podzavestno je opazila, da ima v ušesih zlate uhanje.

»Ni se vam treba batiti,« je rekel ter je odprl vrata. »Tudi streljati vam ni bilo treba! Nihče vam ne bo storil nica žalega.«

Beng! Beng!

V naglici je bila trenutek predolgo držala kazalca na petelinu. V strahu, da bi ji ne usel še drugi strel, je roko krčevito umaknila in drugi strel je za drobec palca zgrešil njegovo glavo. Možak je po bliskovo izginil in sekundo kasneje je opazila, kako so njihovi klobuk naglo hifeli za zelenikovo sečjo. Napadali so tekli proti čakajočemu ih avtomobilu.

»Alma, ostani tu!«

Alma je srdito prikimala; deklica je hitro stekla po stopnicah v svojo sobo. Tam je imela boljši razgled. Videla je, da so napadci jadno splezali v voz, naslednji trenutek pa je stražarjevo telo zletelo v seč. Potem, po kratkem premoru, se je avto jel pomikati in je kmalu izginil v oblakih prahu.

Mirabela je zletela po stopnicah niz dol in je stekla po poti proti negibno ležečemu detektivu. Ležal je ob cestnem jarku, njegova glava je bila vsa obljita s krvjo, ki se je že jela strievata; videla je, da je siha. Poskusila ga je vzdigniti, toda bil je pretežek za njo. Stekl je nazaj v hišo. Telefon je bil v veži; star model z ročico. Jedva je dvakrat zavrtila ročico, ko je začutila, da je vod prezen.

Alma je bila še v sobi, z roko je krčevito oklepala puško in z obraza ji je odsevalo srdito sovrašto.

»Moraš mi pomagati, da preneseva Digbyja v hišo!« je rekla Mirabela.

»Kje je?«

Mirabela je pokazala z roko. Obe ženski sta odšli dol in ga na pol nesli na pol vlekli v vežo.

Breplačno

sprejem na stanovanje gospodino. Hrenova ulica 19, pritličje. 1290

Šofér

več mehanike in električne strose, 26 let star, vojaščine prost, oženjen, išče stalne službe. Naslov v upravi »Slov. Naroda« pod »Šofér.« 1291

Gostilno

na prometnem kraju na deželi; iščem v najem event, kupim z vsem inventarjem. Dopusne na upr. »Slov. Naroda« pod »Gostilno.« 1292

Otroško posteljico

z žimnicami, dobro ohranljeno, čisto, takoj kupim. Ponudbe na zavedbo cene na upravo »Slov. Naroda« pod »Posteljica.« 1294.

Ključav. pomočnik

z živilo, gre tudi za slugo ali vratarja. Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Trezen.« 1295.

Starine

n. pr. tabernaklje, garniture, vetrane, komode, ure, lesene lesnice, srebrnino, fotelje, stole, okroglice mize kupujem pa ljubiteljskih cen. Ponudbe na Južni Huebnerhofen - Silbermagn. Zagreb, Illica 131 a. 1289

Položili sta ga na opečna tla, deklica je pa šla iskat svežega platna. V kuhi, kjer se je sušilo perilo tete Alme, je bilo vsega, kar je Mirabela potrebovala. Medtem ko je Alma pokojno gledala kako se trga njeno perilo, je deklica izpirala rano, prestrašena usmiljenka, ki je bila že pri prvem strelu izginila, jo je pa za silo obvezala. Bila je ostudna rana in možak ni kazal nikakih znakov življenga.

»Poslati bova moral« Mario v Gloucester po bolniški voz,« je menila Mirabela. »Usmiljenje ne moreva poslati, ker ne pozna poti.«

»Marija preboleva ta trenutek v jedilni shrambi živčni napad,« je odgovorila teta Alma. »Vzela bom voz in se bom sama odpeljala. Toda kje je drugi stražar?«

»Ne maram pomisli na to, kaj se mu je utegnilo primeriti.« Mirabela je zmajala z glavo. »Kako ždiš, Alma, ali bi ga sedaj lahko spravili v sobo?«

Vzdignili sta težko truplo, ga odnesli v ljubko malo sobico in ga položili pri oknu na divan.

»Tu naj ostane doplej, dokler ne pride bolniški voz,« je začela Mirabela, ko je zdajca začula za seboj hehetanje, da se je nehote okrenila.

Pred njo je stal krošnjar in v roki je imel browning, ki ga je bila ona odložila.

»Meni je samo do tebe!« — Prijazno ji je pokimal. »Ve dve lahko gresta.« Pokazal je z glavo na hodnik. Pod stopnicami je bila velika omara, uslužno je odpril njena vrata. »Stopita semkaj! Če izustita le en glas, vama bo žal.«

Alma se je željno ozrla proti puški, ki jo je bila položila v kot. Toda še preden se je utegnila zganiti, je bil že stopil med njo in orozje.

»Le noter!« je ukazal krošnjar in Mirabela niti ni bila kaj presenečena, ko je Alma poslušno storila po ukazu.

Nato je zaklenil vrata za obema ženskama.

»Nu, gospodična, sedaj pa le brž klobuk na glavo!«

Sel je za njo po stopnicah do njene sobe in je počakal, da je vzela klobuk in plašč. Mirabela je le predobro vedela, da bi bil sleherni ugovor zaman. Krošnjarja je uspel tako zadovoljil, da je postal zgovoren.

»Sodom, da se vam je kamen odvalil s srca, ko ste videli, da je avto izginil. Niste pa pomisli, da utegnem biti tudi jaz še nekje v bližini. Ali ste vi streli?«

Mirabela ni odgovorila.

»Če bi bil Lew na mojem mestu, bi bili že mrtvi!« je rekel.

Pregledal je cel browninga. »Da, vi ste streli!« Zagrohotil se je. »Imponirate mi! Zakaj ne pristopite k nam? Bili bi zelo porabna »sestra!«

Tedajci se je prekinil in se je zazrsko okno. Pogled na tetu Alma, ki je gololava tekla po cesti proti Gloucestru, ga je osupil. Zakiel je in se je obrnil k deklici.

Malinov sok

izvrsten, pristen, dobite pri Lovro Sebenik, Ljubljana, Kneževa ulica. 1297

Psička

(prtlikavca) takoj prodam. Ogleda se Rožna dolina c. VI Št. 4. Istočas prodam dve dobro ohranjeni omari. 1280

Vilo ali hišo na Bledu

KUPIM. Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Z vrtom.« 1287

Prodam izborn salon-ski gramofon

angliški fabrikat (Columbia) na električni pogon. Ogleda se od 10 do pol 14 na Abacijevi cesti 10, II. stop., 2. nadst., vrata 46 1277

Žimnice

predelujem po 35 Din. Izdelujem vsa tapetniška dela po najnižjih cenah. Pridem delat tudi na dom. Slavč Franc, tapetnik, delavnica: Zabjaki 14 1288

Opremljeno sobo

z električno razsvetljavo, solčno lego, takoj oddam solidnemu gospodu. Mesečna najemina z zajtrkom Din 400. Ogleda se Tabor Št. 6, levo. 1286

Zadruga ključavnicijavje za sodni okraj ljubljanski v Ljubljani javlja vsem članom tužno vest, da je dne 9. t. m. preminil njen dolgoletni član, gospod

Franc Bremc

ključavn. mojster in posestnik v Ljubljani

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v sredo, dne 11. t. m. ob 3. uri popoldne iz Cegnarjeve ul. 12 na pokopališču k Sveti Križu.

Vabijo se vsi člani, da se pogreba udeležijo polnoštevilno.

Ljubljana, dne 10. julija 1928.

Načelski

Kako je bil Rasputin umorjen

Knez Jusupov pripoveduje, kako se je seznanil z Rasputinom in kako je bilo težko spraviti tega robustnega mužika na oni svet.

Poročali smo že, da hčerka zloglasnega ruskega mužika-meniha Rasputina toži kneza Jusupova, ki je u. nomi njenega očeta, da ji mora plačati visoko odškodnino. Zadeva pride pred parisko sodiščem in ker vlada za ta proces v Franciji, pa tudi drugod, veliko zanimalje, bo zanimivo slišati, kaj pripoveduje o umoru knez Jusupov sam. V pogovoru z nekim francoskim novinarjem je knez Jusupov pripovedoval:

— Ko se je Rasputin prvič pojabil na carskem dvoru, so vsi iskreni in patriotski očeta, da ji mora plačati visoko odškodnino. Zadeva pride pred parisko sodiščem in ker vlada za ta proces v Franciji, pa tudi drugod, veliko zanimalje, bo zanimivo slišati, kaj pripoveduje o umoru knez Jusupov sam. V pogovoru z nekim francoskim novinarjem je knez Jusupov pripovedoval:

— Ko se je Rasputin prvič pojabil na carskem dvoru, so vsi iskreni in patriotski očeta, da ji mora plačati visoko odškodnino. Zadeva pride pred parisko sodiščem in ker vlada za ta proces v Franciji, pa tudi drugod, veliko zanimalje, bo zanimivo slišati, kaj pripoveduje o umoru knez Jusupov sam. V pogovoru z nekim francoskim novinarjem je knez Jusupov pripovedoval:

— Ko se je Rasputin prvič pojabil na carskem dvoru, so vsi iskreni in patriotski očeta, da ji mora plačati visoko odškodnino. Zadeva pride pred parisko sodiščem in ker vlada za ta proces v Franciji, pa tudi drugod, veliko zanimalje, bo zanimivo slišati, kaj pripoveduje o umoru knez Jusupov sam. V pogovoru z nekim francoskim novinarjem je knez Jusupov pripovedoval:

— Ko se je Rasputin prvič pojabil na carskem dvoru, so vsi iskreni in patriotski očeta, da ji mora plačati visoko odškodnino. Zadeva pride pred parisko sodiščem in ker vlada za ta proces v Franciji, pa tudi drugod, veliko zanimalje, bo zanimivo slišati, kaj pripoveduje o umoru knez Jusupov sam. V pogovoru z nekim francoskim novinarjem je knez Jusupov pripovedoval:

— Ko se je Rasputin prvič pojabil na carskem dvoru, so vsi iskreni in patriotski očeta, da ji mora plačati visoko odškodnino. Zadeva pride pred parisko sodiščem in ker vlada za ta proces v Franciji, pa tudi drugod, veliko zanimalje, bo zanimivo slišati, kaj pripoveduje o umoru knez Jusupov sam. V pogovoru z nekim francoskim novinarjem je knez Jusupov pripovedoval:

— Ko se je Rasputin prvič pojabil na carskem dvoru, so vsi iskreni in patriotski očeta, da ji mora plačati visoko odškodnino. Zadeva pride pred parisko sodiščem in ker vlada za ta proces v Franciji, pa tudi drugod, veliko zanimalje, bo zanimivo slišati, kaj pripoveduje o umoru knez Jusupov sam. V pogovoru z nekim francoskim novinarjem je knez Jusupov pripovedoval:

— Ko se je Rasputin prvič pojabil na carskem dvoru, so vsi iskreni in patriotski očeta, da ji mora plačati visoko odškodnino. Zadeva pride pred parisko sodiščem in ker vlada za ta proces v Franciji, pa tudi drugod, veliko zanimalje, bo zanimivo slišati, kaj pripoveduje o umoru knez Jusupov sam. V pogovoru z nekim francoskim novinarjem je knez Jusupov pripovedoval:

— Ko se je Rasputin prvič pojabil na carskem dvoru, so vsi iskreni in patriotski očeta, da ji mora plačati visoko odškodnino. Zadeva pride pred parisko sodiščem in ker vlada za ta proces v Franciji, pa tudi drugod, veliko zanimalje, bo zanimivo slišati, kaj pripoveduje o umoru knez Jusupov sam. V pogovoru z nekim francoskim novinarjem je knez Jusupov pripovedoval:

— Ko se je Rasputin prvič pojabil na carskem dvoru, so vsi iskreni in patriotski očeta, da ji mora plačati visoko odškodnino. Zadeva pride pred parisko sodiščem in ker vlada za ta proces v Franciji, pa tudi drugod, veliko zanimalje, bo zanimivo slišati, kaj pripoveduje o umoru knez Jusupov sam. V pogovoru z nekim francoskim novinarjem je knez Jusupov pripovedoval:

— Ko se je Rasputin prvič pojabil na carskem dvoru, so vsi iskreni in patriotski očeta, da ji mora plačati visoko odškodnino. Zadeva pride pred parisko sodiščem in ker vlada za ta proces v Franciji, pa tudi drugod, veliko zanimalje, bo zanimivo slišati, kaj pripoveduje o umoru knez Jusupov sam. V pogovoru z nekim francoskim novinarjem je knez Jusupov pripovedoval:

— Ko se je Rasputin prvič pojabil na carskem dvoru, so vsi iskreni in patriotski očeta, da ji mora plačati visoko odškodnino. Zadeva pride pred parisko sodiščem in ker vlada za ta proces v Franciji, pa tudi drugod, veliko zanimalje, bo zanimivo slišati, kaj pripoveduje o umoru knez Jusupov sam. V pogovoru z nekim francoskim novinarjem je knez Jusupov pripovedoval:

— Ko se je Rasputin prvič pojabil na carskem dvoru, so vsi iskreni in patriotski očeta, da ji mora plačati visoko odškodnino. Zadeva pride pred parisko sodiščem in ker vlada za ta proces v Franciji, pa tudi drugod, veliko zanimalje, bo zanimivo slišati, kaj pripoveduje o umoru knez Jusupov sam. V pogovoru z nekim francoskim novinarjem je knez Jusupov pripovedoval:

— Ko se je Rasputin prvič pojabil na carskem dvoru, so vsi iskreni in patriotski očeta, da ji mora plačati visoko odškodnino. Zadeva pride pred parisko sodiščem in ker vlada za ta proces v Franciji, pa tudi drugod, veliko zanimalje, bo zanimivo slišati, kaj pripoveduje o umoru knez Jusupov sam. V pogovoru z nekim francoskim novinarjem je knez Jusupov pripovedoval:

— Ko se je Rasputin prvič pojabil na carskem dvoru, so vsi iskreni in patriotski očeta, da ji mora plačati visoko odškodnino. Zadeva pride pred parisko sodiščem in ker vlada za ta proces v Franciji, pa tudi drugod, veliko zanimalje, bo zanimivo slišati, kaj pripoveduje o umoru knez